

Den aktuelle landbrugsøkonomi	1
Inflation, stagnation, recession og rente	2
Den Europæiske Centralbank.....	3
Står vi overfor en recessionsøkonomi?	3

Den aktuelle landbrugsøkonomi

Svineproduktionen:

De økonomiske udsigter for svineproduktionen, som vi ser det i de kommende 12 måneder, er noget dystre. Der er i skrivende stund ikke udsigt til, at den kommende tids noteringer vil stige væsentligt. Prognoserne spår en notering på kr. 12,75 i gennemsnit for sidste halvår af 2022. Og hvad angår første halvår af 2023 er der ikke tegn på en væsentligt forbedret notering, der kan dække omkostningerne i produktion af smågrise og slagtesvin.

Selvom der har været en smule faldende priser på korn i de sidste par uger, er der ikke lige et forbedret bytteforhold i produktion af smågrise eller produktion af slagtesvin i sigte. Årsagen er den, at vi kom fra en meget høj ubalance til en lidt mindre ubalance, men denne mindre ubalance er fortsat betydeligt negativ. Det betyder, at vi i en lang periode endnu må forvente et dårligt bytteforhold og deraf ringe indtjening på svineproduktion.

Udbud og efterspørgsel på svinekød er stadig i ubalance. Eksporten til Kina er langt under sidste års niveau. Generelt er efterspørgslen på svinekød i Europa og på verdensplan faldet i takt med, at produktionen falder.

Det dårlige bytteforhold åbner for en række spørgsmål: Vil det medføre flere nedlukninger i svineproduktionen? Får det betydning for det nyligt søsatte saneringsprogram for PRRS? Hvilke priser skal de nye foderkontrakter indgås til, og hvornår kommer der balance i svineproduktionen igen?

Det, vi kan være meget tilfredse med, er, at mange svineproducenter i de gode tider fik konsolideret sig og skabt en mere robust økonomi. Det kommer svineproducenterne til gavn nu. Men fremadrettet bør en tilstrækkelig likviditet til at drifte den enkelte producents virksomhed sikres.

Mælkeproduktionen:

En mælkepris på over kr. 4,00 og skyhøje kødpriser skaber en gunstig kombination for mælkeproducenterne. Denne sjældne indtjeningsmulighed i produktion af mælk skal udnyttes til konsolidering og reinvestering i det samlede produktionsanlæg, således at mælkeproduktionen kan modstå det økonomiske pres, der en dag kommer, når konjunkturerne igen falder. Vi må forvente, at det vil tage en bid af det økonomiske overskud, når nye foderkontrakter skal indgås.

Indvejsningen af mælk falder stadig en smule, hvilket er med til at stabilisere mælkeprisen. Prognosen på mælkeprisen i resten af 2022 og ind i første halvår af 2023 ser ganske fornuftig ud. Mælkeproducenter bør derfor bruge den gunstige periode til konsolidering eller salg.

Markbruget:

De fleste planteavlere står over for gode indtjeningsmuligheder i 2022. Der er særdeles gunstige priser på korn og raps, og med den rette timing på fastsættelse af salgspriser samt disponering af gødning, kemi m.v. er der for mange sikret et grundlag for en gunstig indtjening i år. Dette vil også være muligt i 2023. Denne særligt gunstige økonomiske situation for planteavlerne skal også udnyttes til konsolidering, således at der skabes økonomisk robusthed i virksomheden.

Køb af jord skal overvejes særligt grundigt, således at kapitalisering ikke sker. Vi ser i øjeblikket stigende jordpriser.

Stigende priser på gødning og kemi er en del af udfordringerne i 2022. Med fortsat stigende pris for gas og leveringsusikkerheder er sikring af gødning for kommende høstår aktuelt.

Prisprognoserne på korn og raps ser meget fornuftige ud for både kommende høst og for høsten i 2023. Der er korn nok, hvis ellers kornet kunne flyttes rundt optimalt i Europa og verden. I EU ser avlen i øjeblikket generelt godt ud. De meldinger, der kan fremskaffes omkring Rusland, melder om rekordavl. Ukraine er derimod den store joker. Derfor er forventningerne til priser på korn og raps usikre.

Inflation, stagnation, recession og rentens udvikling

I ØkonomiNyt 55 beskrev vi de økonomiske teoretiske scenarier og faser omkring inflation, stagnation, recession og den deraf afledte effekt på rentens udvikling.

Her kommer lidt tal:

	Vækst i BNP	Inflation
2016 til 2020	1,5%	0,8%
2021	4,9%	1,5%
1. kvartal 2022	-0,5%	4,8%

Siden finanskrisen i 2008 har den danske økonomi, men også den europæiske økonomi, ligget underdrejet med lav vækst og lav inflation. Væksten har været understøttet af store opkøbsprogrammer af obligationer og andre værdipapirer fra Den Europæiske Centralbank.

Først i 2021 tager væksten fart og stiger for første gang i mange år, inflationen følger forsigtigt med, den danske økonomi går derfor ind en fase med mere sikker vækst og med en fortsat lav inflation. Denne økonomiske situation får efterspørgsel på varer og tjenesteydelser til at stige markant og det skubber inflationen opad, særligt sidst på året 2021 og i særdeleshed i foråret 2022.

Den stærkt stigende efterspørgsel på varer og tjenesteydelser sker samtidig med, at væksten igen falder og bliver negativ. Renten på de lange obligationsserier stiger i samme periode markant fra ca. 1,5% til omkring 4,5%, mens renten på den korte rente kun er svagt stigende.

I første kvartal 2022 går dansk økonomi ind i en stagnation, og vi må formode, at det meget snart ændrer på efterspørgsel af varer og tjenesteydelser, der dermed trækker inflationen i nedadgående retning igen.

En række forskellige faktorer, ikke mindst krigen i Ukraine, har medført knaphed på varer, herunder gas og olie. Derfor er efterspørgslen på varer større end udbuddet. Hvis og når købekraften falder på grund af negativ vækst, høj pris på varer og stigende renter, mindskes efterspørgslen. Hvornår udbud og efterspørgsel på varer balancerer, er igen afhængigt af mange faktorer, men vi tror på en relativt hård opbremsning, og vi forventer, at vi i løbet af 2023 igen går over i en fase i dansk økonomi med lav vækst og lav inflation med rentefald til følge.

ECB – Den Europæiske Centralbank

Den Europæiske Centralbank står overfor flere udfordringer. Dels ønsker ECB at kunne fastholde en fortsat vækst i Europa, men ECB ønsker også at kunne håndtere de forskelle, der er i købekraft mellem Syd- og Nordeuropa. Særligt den italienske økonomi og gældsætning udfordrer den sammenhængskraft, der skal være i Euro-samarbejdet. Dette har før været en stor udfordring. -Særligt fra 2012 til 2014, hvor flere lande i dette samarbejde var på randen af konkurs.

Der er altså en balancegang mellem det at fastholde væksten i det samlede Europa og det at fastholde det økonomiske samarbejde i Europa, uden at dette samarbejde brækker fra hinanden. Økonomer peger på, at ECB har en krisehåndtering, der skal klares.

Står vi overfor en recessionsøkonomi?

Det er et godt spørgsmål. Derfor stiller vi det også!

Vi tror ikke umiddelbart på en dyb recessionsøkonomi for Europa og ej heller for den danske økonomi. Vi tror til gengæld på en ny lavvækstperiode, som den vi så fra 2016 til 2020. Den stigende inflation, vi har oplevet i slutningen af 2021 og første halvår af 2022, vil relativt hurtigt fortage sig igen, og udbud og efterspørgsel vil igen normaliseres.

De udfordringer, som ECB står overfor, kan sagtens betyde, at penge og investeringer igen søger mod det nordeuropæiske område, herunder Danmark. Dette vil, sammen med faldende inflation og fald på efterspørgsel af varer og tjenesteydelser, trække renten i nedadgående retning.

Det er ikke givet, at den korte rente igen bliver negativ, men den vil formentlig ligge under 1% indenfor de næste par år. Dette afhænger dog af den økonomiske krisepolitik, som ECB vælger at føre.

Dette var vores budskab for denne gang, vi ønsker alle en god sommer og en god høst

Økonomi og Regnskab.